

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ І РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

В.В. ТІТЯЄВ, к.е.н.

Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова
v.tityev@gmail.com

Врахування досвіду економічно розвинутих країн дозволяє дійти висновку, що саме реалізація підприємницьких здібностей (які досліджував у своїх роботах Й. Шумпетер) дозволяє забезпечити зростання національної економіки у довгостроковій перспективі. З появою і застосуванням інформаційних технологій розвиток підприємництва також набув нових форм і значно прискорився. Компанії що надають інформаційні послуги у глобальному масштабі сьогодні є найбільш успішними за обсягом отриманих доходів та іншими важливими характеристиками.

Питанням застосування інформаційних технологій для розвитку підприємництва присвячена значна кількість публікацій. Наприклад, Т. В. Янчук у роботі [1] аналізує вплив інформаційних технологій на діяльність підприємств малого бізнесу, розглядаючи конкретні програмні продукти; М. О. Чупріна та О. О. Орозонова обмежуються систематизацією сучасних тенденцій в сфері інформаційних технологій [2]; тоді як М. А. Саєнсус та Г. С. Карнаухова також концентруються на проблемах використання інформаційних технологій на підприємствах малого бізнесу, але, на відміну від попередніх авторів, наводять значно менше прикладів такого використання у вигляді характеристики конкретних програмних продуктів [3].

Таким чином, проблеми ефективного застосування інформаційних технологій для розвитку підприємництва є актуальними і потребують більш ретельного дослідження.

В процесі аналізу особливостей використання інформаційних технологій для вирішення практичних проблем суб'єктів підприємницької діяльності, необхідно умовно розділити такі технології за основними функціями, оскільки всі вони мають різне призначення.

Найбільш явною є *комерційна функція* інформаційних технологій, що найкраще проявляється в сфері електронної комерції – практика замовлення товарів та послуг з використанням веб-ресурсів сьогодні є настільки розповсюдженою, що поширилася навіть на товари першої необхідності (продукти харчування, ліки тощо). Переваги такої форми продажу товарів і послуг є безсумнівними оскільки електронна комерція забезпечує не лише доступність інформації про товари та послуги, а й дозволяє суттєво зменшити витрати на рекламу та зберігання товарів на складах. По суті, електронний ресурс будь-якої компанії є потужним інструментом реклами (яка може бути таргетною). До того ж, використання електронних ресурсів дозволяє аналізувати активність споживачів послуг та зміну їх уподобань. До загальновідомих прикладів електронної комерції можна віднести мережі ebay, amazon, aliexpress та інші. Але електронна комерція також використовується і в інших сферах (торгівля цінними паперами, замовлення квитків та ін.). Узагальнюючи можна сказати, що комерційна функція спрощує реалізацію товарів, робіт та послуг, що у свою чергу значно підвищує показники оборотності бізнесу і приводить до зростання доходів.

Іншою важливою функцією інформаційних технологій є власне *інформативна*, що дозволяє потенційним і реальним підприємцям отримувати актуальну для них інформацію. Прикладом реалізації такої функції є ресурси органів влади на міському та регіональному рівні, що містять інформацію про програми допомоги підприємцям та адміністративні послуги (серед яких досить популярна електронна реєстрація фізичних осіб-підприємців). Крім того, набувають популярності спеціальні ресурси для підприємців, одним з яких є «Портал для

підприємців» [4], де серед іншого міститься інформація про актуальні гранти для підтримки малого та середнього бізнесу, відкриття власної справи, особливості діяльності в умовах карантинних обмежень та ін. варто також відзначити, що ресурси компаній що відносяться до ринкової інфраструктури (банків, страхових компаній, фондових та товарних бірж та ін.) також виконують інформативну функцію, дозволяючи підприємцям порівняти різні варіанти отримання тих чи інших послуг.

Говорячи про інформативну функцію інформаційних технологій, варто виділити і *освітньо-консультативну* функцію, оскільки інформаційні технології також широко застосовуються в сфері освіти та консультування реальних або потенційних підприємців. Йдеться, насамперед, про організацію вебінарів, дистанційних курсів, а також дистанційної вищої освіти. Популярними напрямками вебінарів є податковий та бухгалтерський облік, а також організація роботи відділів кадрів. Серед компаній, що спеціалізуються на організації вебінарів для представників бізнесу, варто відзначити консалтингову компанію business adviser, освітній центр «Академія Фактор» та багато інших.

До найважливіших функцій інформаційних технологій також варто віднести *прикладну* функцію, яка реалізується в процесі розробки та застосування конкретних програмних продуктів, які дозволяють підприємцям вирішувати конкретні завдання (див. табл. 1).

Таблиця 1 – Програмні продукти для бізнесу

Сфера застосування	Найменування
Ведення бухгалтерського обліку	1С Бухгалтерія
Бізнес-планування	Project Expert; Comfar; Business Plan Pro; Easy Plan; PDS Бізнес-план

Управління персоналом	1С Зарплата і управління персоналом; Парус-персонал; Галактика; SAP
-----------------------	---

Таким чином, систематизація і узагальнення функцій інформаційних технологій дозволяє краще зрозуміти їх роль і значення для розвитку бізнесу в сучасних умовах і обрати конкретний інструмент для вирішення найбільш актуальних практичних завдань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Янчук Т. В. Сучасні інформаційні технології та соціально-економічний вплив на діяльність підприємств малого бізнесу. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2010. Вип. 1. С. 349–354.
2. Чупріна М. О., Орозонова О. О. Світові тренди розвитку іт-індустрії та технології. Матеріали 1 Міжнародної науково-практичної конференції Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи. С. 144–145. URL : <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/201193/201226>
3. Саєнсус М. А., Карнаухова Г. С. Аспекти впровадження інформаційних технологій в малому бізнесі. *Інтелект XXI*. 2017. № 2. С. 267–272.
4. Портал для підприємців. URL : <https://sme.gov.ua/>